

**Tjänsteutlåtande**

Utfärdat 2021-03-15

Diarienummer N164-0575/21

Handläggare

Jenny Åkesson, Åsa Lorentzi

Telefon: 031-365 51 54, 031-365 38 62

E-post: jenny.akesson@socialcentrum.goteborg.se,

asa.lorentzi@socialcentrum.goteborg.se

Uppföljning av samverkansavtal för Hälsoteket i Örgryte-Härlanda och Hälsolots Centrum Majorna-Linné 2020

Förslag till beslut

Socialnämnden Centrum antecknar uppföljningarna av samverkansavtal för Hälsoteket och Hälsolots för 2020 till protokollet.

Sammanfattning

Ärendet avser uppföljning av samverkansavtal för Hälsotek i Örgryte- Härlanda och Hälsolots i Centrum Majorna-Linné 2020. Avtalsparter är Hälso- och sjukvårdsnämnd Göteborg och Socialnämnden Centrum. Uppföljningarna beskriver måluppfyllelse utifrån avtalet och inkluderar en ekonomisk redovisning. Båda avtalen, Hälsotek respektive Hälsolots, finansieras enligt 50/50-principen.

Utifrån arbetssättet att bedriva verksamheten i bred samverkan mellan olika samhällsaktörer bedöms verksamheten vara en kostnadseffektiv resurs för Stadsområde Centrum. Samverkan bidrar med kunskap om lokala behov i syfte att prioritera grupper som kan vara svåra att nå i ordinarie verksamhet. Verksamheternas samordningsfunktion hjälper på så vis också andra samhällsaktörer att stärka och komplettera varandra utifrån befolkningens behov.

Hälsoteket och Hälsolots verksamhet har fokus på att nå daglediga men alla är välkomna och allt är kostnadsfritt. För att uppnå det övergripande målet att: *minska skillnader i hälsa i stadsområdet* ska verksamheten enligt avtal bland annat inriktas på att:

- anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet.
- tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå.
- främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå

Förvaltningen bedömer att Hälsotekets och Hälsolots uppföljningar för 2020 visar på ändamålsenliga verksamheter och att informationen kan antecknas till protokollet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Avtalen finansieras enligt 50/50-principen. Det innebär att socialnämnden Centrum och Hälso- och sjukvårdsnämnd Göteborg står för varsin lika stor del av den totala ersättningen i avtalen.

Hälsoteket och Hälsolots utgör viktiga och kostnadseffektiva resurser för Stadsområde Centrums lokala folkhälsoarbete. Verksamheternas breda nätverk med lokala samverkansparter kan bidra till ett mer effektivt nyttjande av samhällets befintliga resurser. Verksamheternas koppling till hälso- och sjukvården, friskvården och andra aktörer i närsamhället bidrar exempelvis till att människor kan lotsas vidare till rätt aktör utifrån behov. Att erbjuda hälsofrämjande och förebyggande insatser, på både individ- och gruppnivå, i ett skede då hälso- och sjukvård inte är aktuellt, kan förhindra alternativt mildra ohälsa och sjukdom och kan på så vis innebära en besparing av kostnader.

Bedömning ur ekologisk dimension

Hälsolots och Hälsotek arbetar delvis med naturen som arena för att främja friluftsliv och de påvisade hälsofördelar som naturen har på oss. I detta arbete ingår att tillgängliggöra naturen för allmänheten och i synnerhet för Hälsolots och Hälsotekets deltagare.

Bedömning ur social dimension

Hälsoteket och Hälsolots verksamhet har fokus på att nå daglediga, men alla är välkomna, som ett sätt att minska skillnader i hälsa. Allt är kostnadsfritt för att alla ska ha möjlighet att delta. Bland deltagarna finns till exempel arbetslösa, sjukskrivna, föräldralediga, studenter och pensionärer.

Genom programmet får deltagarna tillgång till både enskild rådgivning och träning och till aktiviteter i grupp där de får möta andra med liknande behov. Hälsoteket och Hälsolots verksamhet kan beskrivas som länken mellan friskvård och hälso- och sjukvård. Aktiviteterna har låg tröskel och är anpassade för att nå personer som inte tar del av det ordinarie hälsofrämjande utbudet i stadsområdet. Detta bidrar till en medveten inkludering av människor med olika förutsättningar utifrån diskrimineringsgrunderna.

Hälsoteket och Hälsolots har breda kontaktnät och många etablerade samverkansparter i respektive stadsdel. Verksamheten skapar mötesplatser och samordnar lokal hälsoinformation. Samverkan bidrar med kunskap om lokala behov i syfte att prioritera grupper som kan vara svåra att nå i ordinarie verksamhet. Verksamheternas samordningsfunktion hjälper på så vis också andra samhällsaktörer att stärka och komplettera varandra utifrån befolkningens behov.

Hälsoteket och Hälsolot genomför insatser riktade till föräldrar, som indirekt syftar till att främja barns hälsa. Dessa aktiviteter syftar bland annat till att stärka föräldrarnas hälsa samt att skapa goda förutsättningar för anknytning mellan förälder och barn. Teman som lek, sömn, munhälsa möjliggör för den vuxne att sätta barnets bästa i främsta rummet.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2021-04-13.

Bilagor

1. Uppföljning av avtal för Hälsotek i Örgryte-Härlanda 2020
2. Uppföljning av avtal för Hälsolots Centrum Majorna-Linné 2020
3. Samverkansavtal om Hälsoteket i Örgryte-Härlanda 2020
4. Samverkansavtal om Hälsolots Centrum Majorna-Linné 2020–2021

Ärendet

Ärendet avser uppföljning av samverkansavtal för Hälso- och sjukvård i Örgryte- Härlanda och Hälso- och sjukvård i Centrum Majorna-Linné 2020. Avtalsparter är Hälso- och sjukvårdsnämnd Göteborg och socialnämnden Centrum. Uppföljningarna ska beskriva måluppfyllelse utifrån avtalet och inkludera en ekonomisk redovisning. Uppföljningarna ska redovisas till båda avtalsparterna.

Beskrivning av ärendet

Samverkansavtal

Avtalet är ett samverkansavtal mellan Hälso- och sjukvårdsnämnd Göteborg och Göteborgs Stad genom stadsdelsnämnderna. Ansvar för samverkansavtal om Hälso- och sjukvård i Örgryte-Härlanda och Hälso- och sjukvård i Centrum Majorna-Linné överfördes från stadsdelsnämnderna till socialnämnden Centrum i och med ny nämndorganisation.

Avtalet syftar till att stötta Hälso- och sjukvård vilket är två främjande och förebyggande verksamheter, med syfte att minska skillnader i hälsa, förbättra befolkningens levnadsvanor och välbefinnande samt minska risken för livsstilsrelaterade symptom och sjukdomar.

Hälso- och sjukvård bygger på samverkan mellan lokala aktörer inom såväl staden, regionen och civilsamhället samt utgör ett komplement till stadsområdenas ordinarie hälsofrämjande och förebyggande utbud.

Utöver sitt grunduppdrag har respektive verksamhet ett lokalt uppdrag. Hälso- och sjukvård arbetar utifrån ett livsloppsperspektiv (0–100 år). Hälso- och sjukvård upphandlar fysioterapeutkompetens av rehabverksamhet på primärvårdsnivå. Fysioterapeutens roll är att leda träningspass, kurser, grupper samt att ha individuella samtal. Hälso- och sjukvård vänder sig till den vuxna befolkningen (18–100 år). Verksamheten skapar mötesplatser och nätverksbyggande i syfte att bidra till ett mer effektivt nyttjande av befintliga resurser. Hälso- och sjukvård ska även samordna lokal hälsoinformation och göra den känd via Hälso- och sjukvård webbplats. Avtalet reglerar uppdrag, organisering samt den ekonomiska fördelningen mellan parterna.

Uppföljning av samverkansavtal 2020

För att uppnå det övergripande målet att: *minska skillnader i hälsa i stadsområdet* ska verksamheten enligt avtalet bland annat inriktas på att:

- anordna kostnadsfria aktiviteter som utformas för att underlätta fortsatt aktivitet i ordinarie verksamhet:

Verksamheternas flexibilitet och anpassa möjlighet att utbud efter behov och förutsättningar har visat sig under Covid-19 pandemin. På grund av risk för smittspridning stängde många samarbetsparter ner sina verksamheter vilket försvårade möjligheterna att lotsa deltagare vidare. Det fick då ökad betydelse att erbjuda aktiviteter i egen regi samt samla och förmedla information om vilka aktiviteter som fortsatt finns tillgängligt. Under året har Hälso- och sjukvård genomfört träningspass, kurser och föreläsningar utomhus eller via livesändningar på webben. Den ökade mängden filmade föreläsningar och digitala aktiviteter har ökat tillgängligheten för personer med psykisk ohälsa

(social ångest, utmattning, sömnbesvär med mera). Terminsprogrammet ersattes av månadsprogram för att kunna ställa om och anpassa utformningen av aktiviteter i enlighet med rådande restriktioner.

- tillhandahålla behovsanpassad och lättillgänglig hälsoinformation, exempelvis genom uppsökande verksamhet för att nå spridning i grupper som kan vara svåra att nå:

Med anledning av pandemin har det varit viktigt att kunna informera om och hänvisa till öppna verksamheter och anpassade aktiviteter såsom ute gym, uteträning, självhjälpslinjer med mera. Hälsolots har samordnat lokal information och spridit samverkansparternas kostnadsfria aktivitetsutbud via Hälsolots webbsida och via sociala medier. Genom att samla information får både professioner och invånare lättare att hitta till det utbud som erbjuds.

Under pandemin har Hälsoteket riktat extra uppmärksamhet mot seniorer som är isolerade och riskerar både fysisk och psykisk ohälsa. I samarbete med Hälsöfrämjande- och förebyggande enhetens uppsökande arbete skickade Hälsoteket ut brev till seniorer med tips för att må bra både fysiskt och psykiskt. Breven innehåller tips på hemmaträning, goda rutiner, hur du kan förbättra din sömn, finna meningsfullhet, avslappning och ro. I samarbete med psykolog på Torpavallens Vårdcentral har Hälsoteket gått ut med korta filmer utifrån frågor om psykisk ohälsa och oro.

- främja samverkan, kommunikation och förståelse mellan invånare och aktörer som verkar på lokal nivå:

Verksamheterna har breda kontaktnät och många etablerade samverkansparter i respektive stadsdel. Under pandemin har stor kraft ägnats åt att upprätthålla viktiga kanaler för informationsutbyte och operativ samverkan. Genom att ta del av andras erfarenheter har verksamheterna fått ökad kunskap om befolkningens behov i en föränderlig tid. Hälsoteket och Hälsolots har exempelvis arrangerat tvärprofessionella nätverksträffar med tema att minska psykisk ohälsa. Flera samarbeten har initierats så som exempelvis samtalsgrupper i existentiell hälsa, föreläsningar om Skogsbad och naturens helande kraft, workshop i biblioterapi med mera.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att Hälsotekets och Hälsolots uppföljningar för 2020 visar på ändamålsenliga verksamheter och att informationen kan antecknas till protokollet.

Socialförvaltningen Centrum

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör